

стали новими напрямками в медицині. Це – особливості перебігу інфекційних хвороб у похилому віці, ультразвукова діагностика, роль імунної системи в формуванні хронічних хвороб; можливість діагностики СНІДу, вірусних гепатитів та раку за маркерами крові.

В.А. Постовіт був одним із головних фундаторів Добровільного товариства українців Санкт-Петербурга імені Т.Г. Шевченка, що налічує близько 500 членів та є найбільшим осередком українців в Росії. Вів планомірну роботу з пропаганди досягнень українців в Росії та СРСР: літераторів, художників, науковців, спортсменів, військових, музикантів. Виступав з циклом лекцій на радіо, телебаченні, в пресі Санкт-Петербурга, Москви, Києва. Зібрав та передав Товариству українців Санкт-Петербурга чималу бібліотеку українських видань (на свої кошти).

Заснував іменну стипендію для навчання студента з України в Санкт-Петербурзькому педіатричному медичному інституті, яка складала 50 тис. крб. Підготував та почав читати курс лекцій в Києво-Могилянській академії на добровільних засадах про роль українців в світовій науці.

Надрукував в українській періодиці цикл есе про місце України в світовій цивілізації.

Державні нагороди: Кавалер Ордена Червоної Зірки та дев'яти бойових медалей (в т.ч. „За перемогу над Германією у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.“, „За визволення Варшави” і ін.).

Публікації В.А. Постовіта складають: 250 наукових робіт, 1 підручник з інфекційних хвороб, 10 монографій, найбільш важливі: „Особенности течения инфекционных заболеваний у лиц пожилого возраста”, 1982 р.; „Наука, ученые, молодежь”, 1992 р.; „Детские капельные инфекции у взрослых”, 1997 р. Остання монографія видана в Німеччині, Чехії і Польщі.

В.А. Постовіт похований на Байковому кладовищі в Києві (прах перевезений з Санкт-Петербурга).

ТАЛАНТИ РОМЕНСЬКОГО КРАЮ

Г.В. Янчик

На благословенній землі Роменщини народились: академік АН України М.М. Губергріц, професори: Н.В. Братусь, О.П. Добромислова, Г.Г. Ващенко, М.П. Вараділов, В.А. Войналович, Т.М. Башта, К.В. Квітка, О.М. Кричевський; Герой Радянського Союзу К.С. Давиденко. Тут жили меценати Є.О. Огнев, В.А. Зеленський, пізнавав багатства рідного краю археолог С.А. Мазаракі, перевтілював в пісню поетичні душі роменчан український кобзар С.О. Адамцевич.

Духмяне повітря квітучого міста було джерелом натхнення для письменників З.Я. Біленко, М.Д. Бажанова, Б.Д. Антоненко-Давидовича. Любов до минулого України давала наснагу скульптору І.П. Кавалерідзе. Яка ж багата роменська земля на таланти!

У 1926 р. в м. Ромнах серед смарагдової зелені парків і садів народилась і виросла мій науковий керівник - професор Ніна Василівна Братусь, їй присвячую ці рядки. Війна змусила сім'ю переїхати в Челябінськ, де 16-річна дівчина починає працювати зварювальницею на військовому заводі, а вечорами продовжує навчання в школі. У 1943 році Ніна Василівна вступає до медичного інституту, вчиться у м. Києві, а з III курсу переводиться на навчання в Вінницький медичний інститут у зв'язку з переїздом батьків. Після закінчення вузу Н.В. Братусь працює інспектором облвідділу охорони здоров'я у м. Вінниці, згодом стає клінічним ординатором-педіатром. У 1951 році академік АН України П.М. Серков запрошує Н.В. Братусь в аспірантуру при кафедрі нормальної фізіології Вінницького медінституту. Ніна Василівна захищає кандидатську дисертацію, залишається працювати на кафедрі асистентом, згодом - доцентом, займається науковою та педагогічною діяльністю. З 1963 року Н.В. Братусь обіймає посаду завідувача кафедри нормальної фізіології Вінницького медінституту і до кінця свого життя залишається на цій посаді. У 1965 році у м. Ленінграді Н.В. Братусь успішно захищає докторську дисертацію за темою: *"Мозочок і вісцерорецептори"* і стає професором.

У 1966 році я стала її першою аспіранткою, достроково закінчила аспірантуру, захистила кандидатську дисертацію і 26 років працювала на кафедрі поряд з цією незвичайною жінкою.

Викладання курсу нормальної фізіології, наукова робота стали сенсом її життя. 50 років життя Н.В. Братусь присвятила становленню і розвитку нинішнього Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова. Це був один з кращих лекторів вузу, автор ряду розділів підручника з нормальної фізіології, член редакційної ради *"Фізіологічного журналу"*.

Немало поколінь студентів зберігають у сімейних архівах конспекти її лекцій. Кожна лекція обов'язково супроводжувалась демонстрацією експерименту на тваринах чи відеофільмом про хід власних дослідів. Незабаром Н.В. Братусь організовує нейрофізіологічну лабораторію, де розпочинаються наукові роботи на клітинному рівні з записом імпульсної активності нейронів. 30 років наукової діяльності було присвячено вивченню зв'язків мозочка з іншими структурами, інші 20 років - вивченню на клітинному рівні механізмів формування навичок.

Творчі здібності, спілкування з вченими світу, висока ерудиція, порядність, наполегливість, кипуча енергія притягували до неї

талановиту молодь, створювали шану і глибоку повагу. Її любили як людину, як педагога не тільки студенти, але і викладачі.

Коло наукових інтересів проф. Н.В. Братусь охоплювало найактуальніші питання нейрофізіології: взаємодія кори великих півкуль і мозочка, взаємозв'язки мозочка з гіпоталамусом, червоними ядрами, роль підкоркових рухових центрів та надсегментарних структур у здійсненні рухів. Вона створила свою наукову школу, відому не тільки на Україні. Проф. Н.В. Братусь стала членом Міжнародної організації з вивчення мозку (IBRO). В її доробку понад 200 друкованих наукових праць, у тому числі монографії, посібники, підручники.

Професор Н.В. Братусь виростила 3 докторів наук та 13 кандидатів наук. За досягнення в науковій діяльності професор Н.В. Братусь нагороджена медаллю "За доблесну працю", орденами "Знак пошани" та Трудового Червоного Прапора, їй присвоєно звання заслужений діяч науки.

Дитинство проведене в м. Ромнах виплекало в Ніні Василівні музикальний хист і любов до пісні, які не раз звучали в її виконанні.

30 вересня 2002 року трагічно обірвалось життя Ніни Василівни Братусь. Але в пам'яті всіх, хто з нею спілкувався, назавжди залишиться образ милої жінки, чуйної людини, талановитого вченого, чудового організатора.

УЧАСНИК ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ ЛІКАРЬ В.І. НЕЧИПОРЕНКО АВТОБІОГРАФІЯ

Я, Нечипоренко Віктор Іванович, народився 11 квітня 1916 р. в селі Вири (нині Білопільського району) в бідній селянській сім'ї. Мати, Варвара Акимівна Воробйова (14.12.1890 - 3.07.1984, с. Бобрик – ред.) після закінчення Вирівської земської школи з похвальною грамотою працювала у поміщика Попелова в його саду квітникаркою, а коли одружилася, весь час була домогосподаркою. Батько, Іван Михайлович (29.04.1888 - 14.05.1964, с. Бобрик – ред.), рано залишився без матері, а сімейні та матеріальні обставини не дали змоги ходити до школи, і він самотужки навчився читати й каліграфічно писати, що в майбутньому дало йому змогу у Вінницькому полку бути старшим писарем. Після одруження спочатку працював ремонтником на залізничій колії між станціями Вири – Амбари, потім поїхав у Черкаси, де працював на пристані товарним ваговиком з відправлення лісоматеріалу згідно з маршрутом. Повернувшись з Черкас, переїхав до мене у Краснопілля Сумської області, де я працював помічником санітарного лікаря, а батько на станції був ваговиком багажу.